

Havayolu İşletmelerinde Hava aracı Bakım Faaliyetlerinin Dış Kaynaklardan Temin Edilmesi: Ortaya Çıkması Muhtemel Emniyet Tehlikelerinin Belirlenmesi¹

Outsourcing Aircraft Maintenance Activities of Airlines: Ascertaining the Safety Hazards

Hakkı BAĞAN

Anadolu Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Sivil Havacılık Yönetimi Bölümü
Eskişehir, Türkiye
orcid.org/0000-0002-5366-026X
hakkibagan@hotmail.com

Ender GEREDE

Anadolu Üniversitesi
Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi
Havacılık Yönetimi Bölümü
Eskişehir, Türkiye
orcid.org/0000-0002-8211-8875
egerede@anadolu.edu.tr

Özet

Bu çalışmada, havayolu işletmelerinin hava aracı bakım faaliyetlerinde dış kaynak kullanması (DKK) sonucu; sürece özgü ortaya çıkması muhtemel potansiyel tehlikelerin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Böylece havacılık emniyetinin artırılmasına katkı sağlamak için öneriler sunulmuştur. Çalışmada bu amaçlara ulaşabilmek için nitel araştırma deseni tercih edilmiştir. Bu kapsamda amaçlı örneklem oluşturmak ve veri toplamak için daha çok iş amaçlı profesyonellerin kullanmayı tercih ettiği küresel ölçekte faaliyet gösteren LinkedIn sosyal medya ortamından yararlanılmıştır. LinkedIn'deki konuya ilişkin uzmanların üye olduğu "Havacılıkta Kalite Güvence ve Emniyet Bilgi Paylaşımı (Aviation Quality & safety information Exchange)" adlı grupta bir alt tartışma grubu oluşturulmuş, bu sayede amaçlı örneklemden toplanan nitel veriler tümevarımsal bir yöntemle analiz edilmişlerdir. DKK uygulaması, bakım faaliyetini havayolu örgüt hiyerarşisi dışına çıkardığı için hiyerarşik kontrol etkinliğinin azaldığı ve gittikçe karmaşık hale gelen DKK uygulamalarının havacılık otoriteleri tarafından takip edilmesinin güçleştiği tespit edilmiştir. DKK'nın temelde maliyetleri azaltma aracı olarak görülmesinin de diğer bir potansiyel tehlike olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Dış Kaynak Kullanımı; Hava aracı Bakım Faaliyetleri; Havacılık Emniyeti; Emniyet Yönetim Sistemi.

¹ Bu çalışma Anadolu Üniversitesi BAP Komisyonu tarafından desteklenen 1308F306 nolu "Hava Aracı Bakım Faaliyetlerinin Dış Kaynaklardan Sağlanması Sürecinde Havacılık Emniyetine Etki Eden Faktörlerin Araştırılması" adlı proje kapsamında gerçekleştirilmiştir. Çalışma, danışmanlığı Doç. Dr. Ender GEREDE tarafından yürütülen yüksek lisans tezinin hazırlanması kapsamında yapılmıştır.